

nō erant eius: nec de eis tenebat monasteriū: tūc aget ille qui dñs est rerum: ita tamē q̄ si tales res erant deposite apud monachū: ⁊ abbas videt eas subtrahi: ⁊ facile esset abbati eas liberare: satis credit Innoc. q̄ abbas teneatur depositi insolidum propter dolū. Sed si nō vidit nec prohibere potuit non tenetur: etiam si monachus eas abstulisset: q̄ non est obligatus ex eius maleficio: vt in .S. sequē. dicitur.

¶ Quid de maleficio cōmissō per monachū vel abbatē? Rñ. fm Innoc. ⁊ Hosti. non tenetur monasteriū: quia delictum p̄sone ⁊c. nisi quātum ad monasterium puenisset: ⁊ in eius vtilitatē versum fuisset.

¶ Quid autē si quis proficē ea p̄ditioe: vt possit retinere bona sua. Et quid de relicto facto monacho ea conditione vt nihil acquirat monasterio? Vide diffuse s̄. Abbas. Et an tale pactum inducat p̄prietatem ip̄i monacho. vide supra Impedimētum. iij.

Monialis. In monasterijs monialiū non mendicantiū non debent recipi nisi quot possunt de puenitibus monasterij absq̄ penuria sustentari: aliter nulla esset receptio. ex de sta. re. piculoso. li. vj.

¶ Omnes moniales debent manere sub perpetua clausura monasterij. nisi pro tali ⁊ tanto morbo q̄ nō possent cum alijs absq̄ graui piculo sine scandalo morari. d. c. piculoso. De hac materia vide s̄. Excoicatioe. xxvj. ⁊ c. Lex.

Negociatio illicita redit multiplici fm Ray. Primo q̄dem ex causa vt q̄ fit p̄pter avariciā. s̄. p̄pter ip̄robā cupiditatē diuitiarū ⁊ nō ad necessitatē: sed ad aliū finem malū. Et quādo sit peccatū mortale quo ad hoc vide s̄. Avaricia. Secūdo ex tempore vt si fiat in diebus festiuis. Tercio ex p̄sone: quia clericis ⁊ religiosis talia p̄hibita sunt: quia nemo militans deo ⁊c. Quarto ex loco: quia i ecclesia vel loco sacro huiusmodi fieri non debent: vt dictū est s̄. Emunitas p̄mo. Quinto ex mō vt si fiat cū mēdacijs. deceptioib⁹ ⁊ silijs.

¶ Negocia quedā sunt que sine peccato vix fieri possunt. de pe. dist. v. Negotiū. Et gratia erempli ponūtur quinq̄. s̄. Cura rei familiaris. Militia. Mercatio. Procuratio ⁊ administratio. de pe. di. v. q̄litas. et. c. falsas. di. xxv. qualis. di. lxxxvij. p̄sequēs. Hosti. addit. vj. q̄d quasi piculosius est omnib⁹. scz aduocatio. Sed et. vij. nō dimittas. s̄. ep̄atus officij quo nihil miserius ⁊ piculosius si p̄funtione agat. xl. di. Ante oīa.

¶ Vtrū negociatores possint licite lucra recipere? Rñ. fm v̄. Cum laborēt pro omnib⁹ ⁊ quasi cōmune negociū in mercib⁹ gerant: possunt moderatū lucra recipere. de hoc vide s̄. Emptio.

¶ Quid de artificibus qui faciunt vel vendunt gladios. sagittas. balistas. bōbardas. aut venena ⁊ huiusmodi. Rñ. fm Ray. Si p̄pter hoc faciunt

vel vendūt: vt homines habeant talia ad abusum aut etiam si scienter vendūt illis seu donant quos erimant talibus abusuros: mortaliter peccant. et omnia peccata que inde sequūtur eis imputant. Si autē tales negociatores dicant se bonā intentionē habuisse: quia credebant q̄ emerent. p̄pter licitum vsū: vel nihil super hoc cogitabant se ignorabāt q̄ esset illicitum talia facere vel vendere: in omnib⁹ dictis casibus distinguo: q̄ si ille res possunt esse vtilēs: vt arma in bello iusto: aurifrigium ad ornamenta ecclesiastica: quedam etiā venena ad aliquid medicinale: vel cōtra alia nociua qui talia vendunt nō peccant: nisi forte probabiliter dicitur sibi conscientia. q̄ emptor: talem rem querit ad malū. tunc em̄ non debet vendere. v. q. v. nō omnis. Si v̄o ille res ad nullum vsū sint vtilēs nisi ad peccandū: sicut sunt quedam mortifera: tunc indubitanter peccant faciendo. tenēdo vtendo seu alijs donando. xxj. q. j. c. j. ff. de p̄ben. emp. l. quod sepe. S. veneni. quia flagitiose rei: nec emptio: nec mandatū: nec societas valere potest. ⁊ omnia mala sequentia istis imputabunt. extra de iniurijs. c. si culpa. Dicit etiam Archi. flo. q̄ respectu artis armorū potest eē vsus licitus de se: ergo ars non erit illicita: quia in bello iusto: si licet occidere: multo magis et his vti. xxij. q. ij. dñs. xxij. q. j. quid culpatur. Nec obstat de sagi. c. j. quia cōmuniter intelligit de bello iniusto. Sed cum manifestum est bellum esse iniustū: tunc talibus iniuste bellantibus manifeste vendentes videntur cooperari peccato eorum: precipue quo ad arma cōfensiuā: vt gladios. lanceas. balistas. bombardas ⁊ huiusmodi. forte nō sic de defensiuis tñr: vt galea. torace ⁊ huiusmodi. vbi etiā dubiū esset de iusticia belli: forte possent excusari.

¶ Quid de his qui faciunt vel vendunt ornamenta mulierū: aut solutares pictos: aut vestes cum imoderata sumptuositate consutas? Rñdeo fm Tho. secūda secūde. q. clxix. quia mulieres licite se possunt ornare: vel vt conseruent decentiū status sui: vel etiam aliquid superaddere vt placeant viris proprijs: consequens est q̄ artifices talium ornamentorum non peccant in vsu talis artis: nisi forte inueniendo aliqua curiosa ⁊ supflua.

¶ Quid de factoribus taxillorum. scachorum. alearum et huiusmodi. Rñdeo fm v̄. quia ludus taxillorum vt frequentius peccatum mortale est: ideo non est licitum viuere de artificio taxillorum. Sed de facientibus scachos: vel tabulas: quibus frequentius luditur ad subleuationem tedij vel labours: non videtur illicitum. Facientes autem chartas: an excusentur. videtur dicendū q̄ non. Et videtur esse eadem ratio: sicut ⁊ de taxillis: quia frequentius homines illis abutuntur ludendo pro maiori parte p̄ncipaliter ratione luctri: ⁊ nō ad recreationē.

¶ Quid de facientibus feta de floribus in diebus festiuis? Respondeo non credo eos esse excusabiles: quia p̄ter periculum quod defacili potest contingere ex abusu huiusmodi: que sunt incitamenta vanitatis et lasciuie. violatur obseruā.

Nota

grandi...
moderati...
peccata...
negociatores...
bona...
intentione...
habuisse...
quia...
credebant...
q̄ emerent...
p̄pter...
licitum...
vsū: vel...
nihil...
super...
hoc...
cogitabant...
se...
ignorabāt...
q̄ esset...
illicitum...
talia...
facere...
vel...
vendere...
in...
omnib⁹...
dictis...
casibus...
distinguo...
q̄ si...
ille...
res...
possunt...
esse...
vtilēs...
vt...
arma...
in...
bello...
iusto...
aurifrigium...
ad...
ornamenta...
ecclesiastica...
quedam...
etiā...
venena...
ad...
aliquid...
medicinale...
vel...
cōtra...
alia...
nociua...
qui...
talia...
vendunt...
nō...
peccant...
nisi...
forte...
probabiliter...
dicitur...
sibi...
conscientia...
q̄...
emptor...
talem...
rem...
querit...
ad...
malū...
tunc...
em̄...
non...
debet...
vendere...
v. q. v. nō omnis. Si v̄o ille res ad nullum vsū sint vtilēs nisi ad peccandū: sicut sunt quedam mortifera: tunc indubitanter peccant faciendo. tenēdo vtendo seu alijs donando. xxj. q. j. c. j. ff. de p̄ben. emp. l. quod sepe. S. veneni. quia flagitiose rei: nec emptio: nec mandatū: nec societas valere potest. ⁊ omnia mala sequentia istis imputabunt. extra de iniurijs. c. si culpa. Dicit etiam Archi. flo. q̄ respectu artis armorū potest eē vsus licitus de se: ergo ars non erit illicita: quia in bello iusto: si licet occidere: multo magis et his vti. xxij. q. ij. dñs. xxij. q. j. quid culpatur. Nec obstat de sagi. c. j. quia cōmuniter intelligit de bello iniusto. Sed cum manifestum est bellum esse iniustū: tunc talibus iniuste bellantibus manifeste vendentes videntur cooperari peccato eorum: precipue quo ad arma cōfensiuā: vt gladios. lanceas. balistas. bombardas ⁊ huiusmodi. forte nō sic de defensiuis tñr: vt galea. torace ⁊ huiusmodi. vbi etiā dubiū esset de iusticia belli: forte possent excusari.

¶ Quid de his qui faciunt vel vendunt ornamenta mulierū: aut solutares pictos: aut vestes cum imoderata sumptuositate consutas? Rñdeo fm Tho. secūda secūde. q. clxix. quia mulieres licite se possunt ornare: vel vt conseruent decentiū status sui: vel etiam aliquid superaddere vt placeant viris proprijs: consequens est q̄ artifices talium ornamentorum non peccant in vsu talis artis: nisi forte inueniendo aliqua curiosa ⁊ supflua.

¶ Quid de factoribus taxillorum. scachorum. alearum et huiusmodi. Rñdeo fm v̄. quia ludus taxillorum vt frequentius peccatum mortale est: ideo non est licitum viuere de artificio taxillorum. Sed de facientibus scachos: vel tabulas: quibus frequentius luditur ad subleuationem tedij vel labours: non videtur illicitum. Facientes autem chartas: an excusentur. videtur dicendū q̄ non. Et videtur esse eadem ratio: sicut ⁊ de taxillis: quia frequentius homines illis abutuntur ludendo pro maiori parte p̄ncipaliter ratione luctri: ⁊ nō ad recreationē.

¶ Quid de facientibus feta de floribus in diebus festiuis? Respondeo non credo eos esse excusabiles: quia p̄ter periculum quod defacili potest contingere ex abusu huiusmodi: que sunt incitamenta vanitatis et lasciuie. violatur obseruā.

¶ Quid de facientibus feta de floribus in diebus festiuis? Respondeo non credo eos esse excusabiles: quia p̄ter periculum quod defacili potest contingere ex abusu huiusmodi: que sunt incitamenta vanitatis et lasciuie. violatur obseruā.

ria diei sabbati in operando. hec 88. Posset tamē esse labor: tammodicus et sine precio: nec ad intentionem lasciuam: sed moderatā recreationez q̄ non esset peccatum: aut nō mortale. Sicut faciūt puellę: potius ex quadā recreatōne et quasi animi lenitate: q̄ corrupta intentōne. Et sic hoc casu nō condemnande. Immo forte minus malum. q̄ ire ad choreas.

Utrum aliqua nēgociatio sit clericis licita? Respon. fm Ray. Si clericus indiget: pōt aliquo honesto exercitio vel artificio sibi necessaria acquirere. Item potest recipere possessiones excolendas ad quartam vel quintam partem et hōi: seu cōducere ipsas ad sustentatōez suam et suoz. Quod quidam intelligunt si habeat ipsas de suis decimis: vel de successione parentū: vel aliunde sibi dadas: et etiā si habeat multa pascua et emat pecora: vt pascant ibi ad necessariam sustentatōez sui et suozum. Si autē emat pecora vt tradat ad erementū: vel vt aliquid agat in fraudem negociatōnis: illicituz est fm glo. Ray. Potest etiam emere: vt ea meliorata carius vendat: vt pullum. equum et huiusmodi. De hac materia vide supra. Excommunicatione octaua et nona.

Que sit pena clericorū qui alīs negocijs secularibus se immiscēt? Rñ. debent excoicari. ar. xj. qd. iij. c. nemo epōuz. Et si se non correxerint: debent deponi di. xij. clericus.

Notorium est duplex.

Notorium est duplex. scilicet iuris et facti. Notorium iuris est de q̄ quis canonicē est p̄demnat: vel in iudicio p̄fessus: vel legitime p̄uictus. extra de cohabi. cleri. c. vestra. et c. quesitū. Notorium vō facti ē cum populus est testis et dissimulatōni non est loc⁹. extra de coha. de. tua. Et hoc intelligit: sine crimē sit notū omnibz qui sunt in illo loco. s. villa vel p̄chia etiam si in illo loco non sint nisi decē: q̄ decē homines faciūt populū. x. q. iij. vno. fm glo. Ray. que etiam addit. q̄ si etiam p̄rochia habeat mille p̄rochianos. et solum ex illis decem graues et honeste p̄sone scandalizentur de focaria sacerdotis: pōt dici q̄ populus scandalizet: cum decem homines populū faciant: vt dictū est. De hac materia vide s. clericus. iij. Et dic vt ibi. Et tale notorium facti iterum diuidit: q̄ aliud est notoriū facti actus per manētis: vt cū quis tenet adulterā publice in domo. Aliud est notoriū facti transeūtis: vt cum aliquis publice hominē interfecit. S; et est terciū notoriū facti p̄sumpti: vt si aliquis publice habit⁹ est p̄ filio vel affine et hōi. In notorio igitur iuris et facti q̄ probatio p̄tra negantem. extra de re iud. c. sicut. In notorio vō facti nō requirit̄ ordo iuris: qui alīs etiam regulariter obseruandus est. extra de iure iur. ad nostram. el. scdo. Euidētia namq̄ patrati criminis: nō indiget clamore accusatoꝝ extra de accu. Euidētia.

Quitus. Utrum impubes. s. añ. xiiij. annū quo ad masculuz: quo vō ad feminā añ. xij. annum possit intrare

religionem: vt sit ibi nouicius? Rñ. fm Dire. li. ij. q̄ aut offert a parentibz vel tutoribus. Aut intrat p̄pria auctoritate. Si primo mō: tenet ingressus si ipse cōsentit. et licet cōsensus qui fit ante annos discretionis nō teneat: t̄m ipse exire nō pōt p̄uisq̄ veniat ad legitimam etatem ad instar carnalis matrimonij. extra de despon. impu. de illis. xx. q. j. illud. Sed q̄ primū puenit ad p̄fectam etatem p̄t egredi di. xx. q. iij. p̄is. extra de reg. cum simus. Si vō nō cōsensit: pōt egredi q̄ voluerit. xx. q. j. puella. Si vō impubes intrat. p̄pria auctoritate. extrahi pōt a patre vel tutore: vsq̄ ad annum et diem. xx. q. ij. puella. Et ibi habetur q̄ si in fortiori etate: puta. in annis pubertatis adolescentula vel adolescens seruire deo elegerit. nō est potestas parentibz p̄hibēdi. Et fm Glo. ibi. iste annus et dies incipit currere a die scientie. Sed si ex cōsensu eorum intrauit. exp̄se vel tacite: vltorius reuocare nō poterunt. xx. q. j. c. addidistis. et c. quicunq̄.

Sed nunquid mater pōt offerre filium et renouare? Inno. dicit. q̄ sic allegat. d. c. addidistis. S; Jo. Lau. et Archi. cōtra. cum nō habeat ipsum in p̄tate. Insti. de adop. s. femine. Et p̄ p̄is si pater obtulit filium. mater non pōt renouare: nisi dica. q̄ eque sit in p̄tate matris sicut p̄is q̄tum ad hūc casum. Opinio t̄m Inno. videt̄ verior: fm iura. t̄m alia teneret nisi mater esset tutrix. hec Dir.

Quid si plures sunt tutores. nunquid vnus solus offerre pōt: videt̄ q̄ sic. q̄ eandem p̄tatem habet quo ad hoc sicut parentes. xx. q. ij. puella. Dic q̄ conditio prohibentis erit melior: fm Innocē. et Directoriam.

Per quantū t̄ps debet quis esse nouicius? R. regulariter p̄ annum. t̄m q̄ istud t̄ps dat̄ in fauore nouicij: vt experiat̄ regule austeritates. et monasterij mores. extra de regula. ad applicam. ideo prelato cum cōuentu cōsentiente et interueniente voluntate nouicij. p̄t ante annum p̄fiteri. Et tenet p̄fessio fallit in ordine medicantiū: in quibz p̄fessio facta ante annum. p̄bationis non obligat illi religioni: vt extra de regula. c. nō solum. et c. constitutionem li. vj. vbi habet̄ q̄ in ordine mendicantiū infra annum. p̄bationis nullus debet ad p̄fessionē recipi: qui annus datus est ei in subsidij fragilitatis humane: nec ad renouationē seculi faciendam nec constitutū infra hōi annū aliquatenus impedire: quo minus infra ipsum ad aliam religionem quā maluerit transeat: nisi maior t̄m. xiiij. annis existens. p̄fessus sit tacite vel exp̄sse: aut euidenter cōstet illum vitam voluisse mutare. quod t̄m nō p̄sumit nisi clara. p̄batione: vel competentibz iudicijs ostendat. Et si quis contra hanc. p̄hibitionem receptus fuerit: taliter. p̄fessus non est obligatus illi religioni. In alijs aut ordinibus. p̄fessio exp̄ssa vel tacita fieri potest: licite infra annum. Et si fiat exp̄sse etiam seculari habitu nō mutato: illi religioni p̄cise obligat. quam p̄fessus est. Si vō tacite p̄sceptionem habitus. p̄fessorum infra annū: tunc nō obligat illi religioni sp̄aliter: sed generaliter religioni. dummodo recipiens sit etatis apte et c. de quo infra. Recipiens autē ad p̄fessionem de ordine met

nō q̄ x hōiēs faciūt populū

tionem. d. c. quia in insulis. sit nulla? **H**osti. vide-
tur dicere qd sic. **S**ed panor. in. d. c. qz in insulis. te-
net p̄trariū: qz cum papa ibi nō annullet professio-
nem: sed simpliciter p̄hibet p̄fessionem recipi: cre-
dit qd non impedit virtus p̄fessionis: qm̄ hec pro-
uilio principaliter p̄cernit fauorem ipsorū. p̄fidenti-
um: qui possunt renunciare fauori eorū. p̄ hoc t̄x.
quali expressus in. d. c. ad apostolicaz. vbi patet qd
non solū papa: sed regula p̄hibet p̄fessionem fieri
ante annū probatōnis. **E**t tamen p̄fessio in cōtra-
rium facta tenet: licet abbates recipientes tales p̄-
fessionem sint puniendi. **I**tem cum obligatio hec
queratur deo p̄ ministeriū abbatis: nō impeditur
et simplici p̄hibitiōe p̄stitutōnis humane. **L**ape
instantiā in p̄hibitiōe matrimonij carnalis. **N**ā
ex simplici p̄hibitiōe nō impeditur vinculū ma-
rimoniale: licet p̄trahentes veniant puniendi ex
transgressiōe p̄cepti: cum prohibitiō non habeat
p̄petuam p̄hibitiōnis causam: sed tempore: vt p̄-
batur. extra de ma. p̄tracto contra inter. ec. per to-
tum. **E**t per hoc p̄z responsio ad. l. non dubiū. c.
de leg. 7 ad regulam que p̄tra ius. de re. iur. lib. vi.
hec panor.

An autem nouicius infra annū. libere possit re-
dire ad seculū? **R**ñ. panor. in. c. statumimus. de re-
gula. per illum t̄x. facit regulam 7 quatuor fallen-
tias. **R**egula est qd nouiti⁹ libere pōt redire ad se-
culum infra annum p̄bationis. **E**t pondera ver-
bum. libere ex quo inferitur qd de necessitate non te-
netur petere licentiā ab aliquo. **N**am de significa-
to huius verbi. libere est: vt non requiratur alterius
licentiā. vt notat in. c. de multa. de p̄ben. **N**ō er-
go potest dici nouiti⁹ fugitiuus si recessit a mona-
sterio sine licentiā abbatis: dūmodo nihil abstule-
rit a monasterio: nec etiam tenetur satisficere d̄ ex-
pensis factis sibi a monasterio. vt probat t̄x. in di-
cto. c. non solū. **I**bi aliquatenus impedire. **E**t ideo
dicit **S**emi. ibi. qd inuitum nullo modo debent re-
tinere infra annum p̄bationis: nisi fecerit p̄fessi-
onem 7c.

Sed quid si nouiti⁹ existēs in nouitiatu et de-
linquens taliter qd si esset p̄fessus deberet puniri
pena carceris p̄petui. **A**n possit a regulari prelato
puniri ad perpetuum carcerem. **R**ñ. **S**e. vbi sup̄
qz nō per ratōnem allegatam in t̄x. qui prohibet
istos nullo modo posse impediri quin redeant ad
seculum. **H**osset tamen ad t̄ps damnari nouiti⁹
et hoc si velit. **A**lii non. **C**asus excepti sunt q̄tuor.
Primus. si p̄fessionem fecit infra annū. hūc tamē
casum distigue put habetur in. d. c. non solum.
7 in. d. c. p̄stitutōnem. puta. an fecerit p̄fessionem
in ordine mendicantiū: vel nō. de quo dictum est
s̄. 7 infra etiā dicef. **H**oc etiāz intellige qm̄ p̄pleto
anno. xiiij. fecit p̄fessionē: quia minor annis. xiiij.
p̄fitendo non obligat religionem. vt est t̄x. clar⁹ in
c. significatum. de regula. nisi factus maior: ratam
expresse p̄fessionem habuerit. vt est t̄x. expressus
in. c. j. de regula. li. vi. **E**t eadem rōne dicit panor.
in. c. licet tenor. de regula. qd p̄fessio facta tempo-
re alienatōnis mentis pōt rata haberi sana mente
redeunte. **E**t hoc intelligit si expresse ratas habuit:

licet **H**osti. vt recitat **P**anor. ibi dicat qd tacita suf-
ficiat: quem cōiter sequunt̄ doc. **D**icit em̄ qd si furi-
osus factus mentis cōpos certificatus de p̄fessio-
ne facta in furore: non contradicit. sed p̄seuerat in
monasterio videt̄ cōsentire. **S**ed **P**anor. putat
hanc opi. nō esse veram p. d. c. j. vbi patz qd p̄fessio
facta in minorē etate: nō ratificat̄ tacite supueniēte
maiorē etate: nisi p̄ annum porret habitū indistin-
ctum. ergo fortius idem dicendū est in p̄fessione
facta a furioso qui nihil intellexit de his que egit.
Secūds casus est: si infra annum suscepit habitum
p̄fessorum: vt in. d. c. cōstitutionez. **S**ed p̄ huius
casus declaratiōe videndum est qm̄ quis ex assump-
tiōe 7 delatiōe habitus censet̄ p̄fessus. **E**t **P**a-
nor. in. c. ex pte. de regula. dicit. qd triplex est habit⁹
Quidam est distinctus: vt qz alio habitu vtuntur
nouicij. alio p̄fessi. **Q**uidā est indistinctus: vt qz p̄-
fessi 7 nouicij vtunt̄ eodem habitu. **Q**uidā est ha-
bitus indistinctissimus: vt qz non solum nouicij 7
p̄fessi. sed etiam ducentes cōem vitam cum eis de-
ferunt eundem habitum. 7 pōt poni exemplum in
istis fratrib⁹ sancti **A**nthonij: vel in alijs qui solū
ferunt crucem in pectore. **H**anc distinctionem ha-
bes in de. eos. de regula. iuncta glosa. **P**rimo casus
cum habitus est distinctus. **S**ubdistigue. nam q̄
dam est distinctio latens: vt qz habitus p̄fessorū so-
lum benedicti. **Q**uedā est distinctio patens: vt in
colore: scissura: vel forma. **P**rimo casu deferēs illuz
habitum in religione p̄ annum: ipso facto censetur
p̄fessus si erat maior. xiiij. annis: vt est t̄x. in. d.
de. eos. **S**ecdo casu. cum distinctio est patens. scz in
scissura: colore: vel forma: nō obligat religioni quā
tunc qz tpe talem habitum quis portauerit. ar. d.
de. eos. **E**t in hoc casu intellige dictū **A**nno. 7 **A**b-
batis in. d. c. ex parte. qui dicit qd etiam si p. xx. an-
nos. quis deferat talem habitum. non censet̄ p̄fes-
sus. **S**ecdo casu principali. cuius habitus est indistin-
ctus p̄cedit. p̄ t̄x. in. d. c. ex parte: vt deferens
p̄ annum censet̄ p̄fessus. nisi p̄cedat protestatiō:
vt in. d. c. j. **I**dem dic in tercio casu. cum habitus
est indistinctissimus. dūmodo fuerit assumptus a
maiorē. xiiij. annis. **N**am si a minorē non obligat
quia pōt p̄sumere se illum habitum portare sicut
alij qui nō sunt religioni obligati. sed ducunt vitā
cōem cum religiosis: vt p̄batur in. d. c. j. 7 plenius
notat in. d. de. eos. vbi vō habitus p̄fessorum est
distinctus tunc p̄ ipsius delatiōnem p̄ triduum sci-
enter factam. censet̄ quis p̄fessus. sed obligat̄ reli-
gioni in genere: si talem habitū assumpsit infra an-
num p̄bationis: vt in. d. c. cōstitutionem. **T**erci-
us casus est. si completo. xiiij. anno: p̄ annum inte-
grum in habitu indistincto cum alijs religiosis vi-
tam duxerit. **E**t sic. xv. annū ibi p̄pleuerit. **D**e hoc
dic vt s̄. dictū est. **Q**uartus casus. si apparet etiā ab-
solute euidenter voluisse vitam mutare: vt in. d. c.
nō solum.

An autē hoc sit verum qd assumptio habitus
nouiciorū. cum p̄posito mutandi vitā 7 relinquen-
di seculū obliget quē religioni saltē in genere. ita qd
amplius non possit redire ad seculum: difficultas
est magna inter doc. **N**am **A**nno. in. c. consulti. de

regula tenet q̄ iste est verus religiosus. ⁊ q̄ matrimonium post tractum nō tenet. **Ad**uetur: quia istud p̄positum mutandi vitam cum sit quoddam votū: solennizat per susceptionem ipsius habitus. **Idem** **Hosti.** ⁊ **Din.** qui dicūt q̄ si iste habuisset vxorē incognitaz: potuisset vxorē incōtinenti alteri nubere: quasi p̄ hoc p̄positum solennizatū: cum susceptione habitus fuerit dissolutum illud m̄rimonium nō p̄summatū: ac si religionem exp̄sse fuisset p̄fessus. **Et** dicit **Jo. an.** hoc probari in. c. beneficium. de regula. li. vi. vbi dicitur beneficium illius qui suscepit habitum nouicioꝝ posse alteri p̄ferri si apparet euidenter eū voluisse vitā absolute mutare. **Idem** dicit **Inno.** in eo qui renūciauit seculo suscipiendo habitū religionis: vel si renūciauit p̄p̄rijs: vel emisit votū religionis suscipiendo habitū nouicioꝝ: votum est solennizatū fm̄ eum. **Secus** si voluisset nō comedere carnes: vel facere aliā abstinētiā. **Nam** hoc casu p̄ susceptionem habitus nouicioꝝ nō solennizat̄ votū. **Et** sic sentit in effectu. q̄ votum alterius ex tribus substantialibus regule: solennizat̄ur ex susceptione habitus nouicioꝝ: vt sic amplius non possit redire ad seculum. **Et** cum hac opinione transit. d. an. in. d. c. consulti. ⁊ fere omnes scribentes: vt recitat **Panoz.** ibi. p̄ter. d. **Car.** qui tenet istos nō esse veros religiosos: q̄ nō possint redire ad seculum. **Et** per consequens teneret matrimonium contractum per istos. **Ad**uetur: quia per susceptionem huius habitū nō fit professio tacita vel expressa: ergo votū nō est solennizatū quo ad dirimendū matrimonium post tractum. p. c. vnicum. de voto. li. vi. **Et** ita refert se p̄soluisse in facto. **Nec** ob. d. c. non solū. vbi text. multū stringēs in materia equiperat professū tacite vel expresse. **Et** istum qui proposuit vitam absolute mutare: quia ille text. solū equiperat quo ad hoc vt neuter possit redire ad seculum. vnde fatēdum est istum de quo queritur non posse sine periculo anime sue redire ad seculū: sed debet intrare religionem: saltem latiore. vt dicitur in dicto. c. consulti. **Non** tamen per hoc sequit̄ quin matrimonium tractum teneat: licet penitentiā sit sibi imponenda de transgressione voti. **Tollit**ur enīz primū votum: tanq̄ simplex p̄ matrimonium sequens: tanq̄ fortius vinculū. vt in dicto. c. vnicum. **Et** hec opinio satis placet **Panoz.** p̄ qua adducit vnam rōnem. **Ad** quam dicit se nō videre respōsionem. **Votū** non solennizatū quo ad dirimendum matrimonium post tractum nisi per professionem exp̄ssam vel tacitā factam alicui de religionibus approbatis. vt in. d. c. vnicum. **Sed** certū est q̄ iste qui suscepit habitū nouicioꝝ nō fecit hanc p̄fessionem: q̄ votū nō est solennizatū. **Dinor.** p̄bat̄ur: q̄ p̄fessio nō pōt fieri sine cōsensu monasterij ⁊ p̄uersi. vt in. c. ad aplicam. de regula. **Maz** oportet q̄ interueniat cōsensus illius qui potest istū in corpore religioni. **Sz** monasteriū dando habitum nouicioꝝ nō intendit istū recipere ad p̄fessionem. **Immo** vult experiri p̄ius ei⁹ mores: q̄ nō pōt dici istum fecisse p̄fessionem etiā tacitaz ex illo p̄posito: q̄ cū ista p̄fessio sit quasi quidam tractus. **Et**

hincinde oīat̄ reciproca obligatio: nō pōt cōsistere ex p̄te vnius tm̄. l. in omnib. ff. de ac. ⁊ ob. **Nine** est q̄ ter. in. d. c. nō solum ponit istum casum de q̄ querit̄ sepatum ab eo: in quo quis fecit p̄fessionem exp̄ssam vel tacitam. **Et** p̄ hoc infer̄t q̄ iste non sit verus religiosus ex quo p̄fessio sua tacite: vel exp̄sse nō fuit recepta a superiore: peccat tm̄ mortaliter siādo in seculo. ⁊ nō intrando religionē. ex quo habuit animum p̄petuo mutandi vitam. **Ratio** est: q̄ ex tali p̄posito videt̄ deo voluisse. non tm̄ obligatur ad intrandum eandem religionem. sed pōt intrare etiam latiore. hec **Panoz.** **Sed** inuenio eundē **Panoz.** in. c. l. futuram. extra devoto singulariter limitantem hunc text. consulti. **Et** hoc fm̄ theoricaz sancti **Tho.** quam etiā sequit̄ **Archi.** in. c. qui bona agunt. xvij. q. j. videlz q̄ ad obligationem votū tria sunt necessaria. vīz deliberatio: p̄positum: ⁊ p̄missio. **Et** dicit **Panoz.** q̄ hec theorica destruit multas theoricaz canonistarum: vel saltem optet eas restringere. **Nam** **Hosti.** in. d. c. l. futuram. et in. d. c. consulti. dixit q̄ si quis p̄posito mutandi vitam suscepit habitum religionis. efficaciter est obligatus quo ad deum. p̄pter p̄positum mutandi vitam. **Nam** cōtrarium pōt elici ex dictis be. **Tho.** vt nō sufficiat solum p̄positum etiā p̄cedente deliberatione. nisi sequat̄ p̄missio saltē corde facta. **Et** hoc multū placet **Panoz.** ibi. naz nō sequit̄. p̄positū firmiter in aīo aliquid deo dare: vel homini q̄ ob hoc sim obligatus ad dandū. ex quo illam rem nō p̄misi deo. vel homini. **Et** hec dicit beati **Tho.** tenet ⁊ refert **Archi.** in. d. c. qui bona. **Oporet** ergo restringere iura q̄ firmant sup̄ p̄posito obligationē vt intelligant̄ de p̄posito cum animi p̄missione. **Etiā** notabis q̄ sola p̄missio nō valet. nisi p̄cedat deliberatio cum p̄posito. etiā respectu religionis. h̄ contrariū senserit **Jo. an.** in. c. dudum. de cōuer. cōiu. **Et** ad hoc facit glo. singularis in. d. c. l. futuram. que vult q̄ nemo ad aliquid se obligat. nisi habeat animū se obligandi. **In** voto em̄ dens vult hōiem voluntariū: nec votū obligat quē vltra cōsensum: sic iste qui intrat religionē. si nō habet animū obligandi se. absurdū esset dicere q̄ esset obligatus. **Quot** autē modis inducat̄ p̄fessio tacita? **Rñ.** **Panoz.** in. c. ad nostrā. de regula. dicit. q̄ professio tacita q̄nq̄ inducat̄ p̄ delationē: habitus indistincti. dummodo potest p̄ annum. **Et** talis p̄fessio tacita obligat illi religioni in specie: vt in. d. de eos. **Quā** sit p̄fessio tacita p̄ susceptionem habitus p̄fessorum que inducat̄ quinq̄ cōcurrētib. **Primo** debet esse distinctus ab habitu nouicioꝝ. **Secundo** q̄ scienter fiat. hoc est q̄ sciat illum habitum solūz competere p̄fessis. **Tercio** q̄ voluntarius. **Secus** si inuitus vel ex metu. **Quarto** etas legitima. scilicet. xiiij. annorū. **Quinto** q̄ p̄seueret triduo in delatione talis habitus. ⁊ talis p̄fessio non obligat illi religioni in specie. sed in genere. quia potest trāsire ad aliam religionē etiā latiorē: vt p̄bat̄ in. d. c. constitutionem. **Sed** si querat̄: quare ecclesia dat istud triduum? **Rñ.** **Panoz.** in. d. c. ad nostram. q̄ hoc ideo est: q̄ possit dubitari quo animo fiat talis habitus susce-

ptio. Ideo iura voluerunt prefigere terminū triū dierum. Sed in p̄fessione verbali nō requir̄t per seuerantia tridui: quemadmodū nec in alijs vot̄. vt p̄batur in dicto. c. p̄stitutionem. Et notat Panor. vbi supra q̄ doc. excipiunt alios casus in quibus non requir̄t p̄seuerantia tridui ad inducendam p̄fessionem tacitaz. Primus est si in infirmitate quis recipit habitum p̄fessorum. nam videt̄ deliberate habitum suscepisse. allegant. c. sicut nobis. de regula. Secundus casus q̄ prius quis vult intrare religionem. Et demum intrat recipiendo incōtinenti habitum p̄fessorum. nam videtur de liberate fecisse. Sed panor. dubitat de vtroq̄ casu p̄ dictum. c. p̄stitutionem. vbi ponit ius nouuz circa istam tacitaz p̄fessionem. Et ad hoc vt obliget requirunt illa quinque de quibus supra. Et potius putat panor. requir̄t p̄seuerantiam tridui in infirmitate q̄ temp̄ sanitatis: cū infirmus turbet propter molestiam morbi. ar. bonū in. l. cum antiquitas. l. de testa.

An autem reperiat̄ alius modus a predictis per quem inducat̄ tacita p̄fessio? Rñ. de hoc videtur casus q̄ sic in. c. vidua. de regula. Sed Panor. ibi hoc limitat dicens. q̄ ad hoc vt per exercitium aliorum actuum quis dicatur p̄fiteri requiruntur plura. Primo q̄ sit nouicius. i. q̄ intraverit mōnasterium animo vt efficeret̄ religiosus. Secundo q̄ sciebat illum actum p̄tinere ad p̄fessos tñi. Naz data ignorantia cessat p̄sumptio. Tercio q̄ sponte se ingesserit. Secus si per metū: vt in. c. j. qd̄ me. causa. Quarto q̄ p̄seuerauerit postmodū triduo in eo p̄posito. Et hoc videtur requirere Jo. an. ar. dicto. c. ad nostram. vbi dicitur q̄ assumptio habitus p̄fessorum inducit p̄fessionem cum p̄seuerantia tridui: ergo idem eadem ratione dicendum in casu nostro. Sed. d. an. dicit q̄ in casu. d. c. vidua. non requir̄t p̄seuerantia tridui: quia de eo nulla fit mentio. Sed p̄cedit text. quando duo concurrunt. vtz assumptio habitus p̄fessorum. et exercitium actus conuenientis p̄fessis. vnde hec duo simul iuncta sufficiunt per se absq̄ p̄seuerantia tridui. Sed dictum Jo. an. p̄cederet vbi concurreret alterum tñi. Et iste intellectus placet Panor.

An autem deferens habitum p̄fessorum si p̄testetur q̄ ob hoc nō intendit p̄fiteri: valeat talis p̄testatio? Rñ. Hosti. dicit q̄ hic inducitur p̄sumptio iuris et de iure: que nō admittit probationem in p̄trarium. Idem Archi. et Jo. mo. Cuz talis p̄testatio sit p̄traria facto. et sic non iuuat. Sed Jo. an. vt refert He. in. c. j. de regula. li. vj. tenet q̄ p̄testatio iuuat si fiat ex iusta causa. Idez Jo. de ligna. Et opinio p̄traria p̄cedit. vbi p̄testatio esset facto cōtraria: sed hic est declaratoria. vt in. c. cum M. de consti. Et hoc credit He. verum: q̄ vbi factum est multipliciter intelligibile. et agens p̄testatur q̄ nō facit actum ad finem illius: sed alterius: iuuat. Nam istud recipere habitum pōt̄ intelligi dupliciter. i. q̄ facit animo p̄fiterendi. Secōdo q̄ remanet ex p̄testatione animo probandi. Idem tenet Panor. in. ca. ex parte. de regula. Secus dicit

Panor. in. c. postulasti. eo. ti. in assumptione habitus nouiciorum p̄testationem nō fore necessariam vt in. c. statumimus. de regula. Et sic habes concludi ue. q̄ vbi habitus est indistinctus nouicio: et p̄fessorum. p̄testatio iuuat. Idem quando habitus est indistinctissimus. vbi autem habitus est distinctus. p̄testatio non est necessaria. Et quo inferitur q̄ in ordine minorum nouicius deferens habitum nouiciorum vbi est distinctus ab habitu p̄fessorum in scissura et forma: puta. in bauarola. quantumcūq̄ tempore detulerit. nunq̄ dicitur exp̄fesse vel tacite p̄fessus. etiam si lapsor̄ anno nullam p̄testationem fecerit. Et sic libere ad seculum redire possit. Et satis nouicius talis videtur p̄testari deferendo probationem. Ipsa enim bauarola pro ipso p̄testatur. q̄ q̄d̄iu illaz portauerit. erit nouicius. Et sic non est obligatus religioni postmodum. est etiam aliud quod impedit. scilz distinctio habitus in scissura. vtrumq̄ istorum per se sufficit ad impediendum p̄fessionem.

Utrum ad validitatem p̄fessionis tacite requiratur vt interueniat p̄sona que ipsum recipiat. An vō ipse nouicius p̄ se soluz possit p̄fiteri? Questio est pulchra et quotidiana. Rñ. He. in. d. constitutio nem. dicit q̄ tota difficultas huius dubij videt̄ consistere in hoc. An in p̄fessione que obligat in genere requiratur p̄sona que possit incorporare in illā. In no. et Host. vident tenere q̄ sic. Sed He. videt̄ casus in contrariū in. d. c. constitutio nē. q̄ si recipitur habitus p̄fessorum in religione nō mendicantiūz infra annum p̄batiōis. Ita obligat in genere: vt ibi patet. Et tñ nullus dubitat q̄ iste dans habitū isti nō pōt̄ incorporare in religione diuersa a sua. Et sic videt̄ q̄ dictum Inno. et Host. debeat restringi q̄n̄ agit de obligatione in specie. et tunc requiratur p̄sona habens p̄tatem incorporandi. Si autē fiat actus inducens obligationē in genere. sufficit q̄ fiat in manibz alicuius habentis administrationē religiosam. Et istud videt̄ sensisse Lap. Abbas. Et possit assignari rō diuersitatis. q̄ q̄n̄ agit de obligatione in specie. monasterium est obligatum p̄fiteri ad alimēta et alia sibi necessaria de accu. ex p̄te et qd̄ ibi notat. vnde oportet q̄ illa obligatio cōtrahatur p̄ habentē p̄tatem. de rescriptis edoceri. Sz q̄n̄ obligatio fit in genere. tunc ex parte p̄mittētis qui potest se obligare surgit ligamē. sed ex parte recipientis nō quo ad spēm. sed in genere. vnde postea requir̄t q̄ alius habens p̄tatem recipiat illuz in specie. Et sic recipiens in genere non incorporat in specie. In incorporatōne autem generis sufficit q̄ p̄sit alicui administrationi. Nec He. Prima tñ opinio videt̄ rōnabilior et cōior. quam videt̄ approbare Panor. in. c. porrectum. de regula. Et p̄ p̄dicta pōt̄ solui questio quotidiana. Quid de illo nouicio qui ignorante p̄lato gestauit habitum p̄fessorum: vbi est distinctus ab habitu nouiciorum. et illum portauit et suscepit sponte ac scienter. cum etiam esset etatis debite: vel talem habitum suscepit. vt supra ab aliquo fratre p̄uato ignorante p̄lato. et illum portauit per triduum et plus. An p̄ huius modi delationem inducatur p̄fessio facta? Et p̄

predicta dicendum qd nō. vt notat Panoz. in. d. c. porrectum. quia quis nō potest seipsum incorporare religioni. Sed oportet qd p habentem potestatem incorporaret. Sicut nō potest quis baptizare seipm nec sibi ipsi pferre bñficia: nec monachi pñt aliquoz recipere ad p̄fessionez tacitā vel expressam. Silit̄ nec alia p̄sona priuata. Conclude qd ad validitatem p̄fessionis requiritur vt sit qui possit et velit p̄fessionem recipere et eā de facto recipiat.

Sed querit̄ de alia q̄one quotidiana. An p̄fessio expressa facta infra annuz p̄batōnis in regula mendicantium obliget religioni in genere. intantum qd p̄trahens m̄rimoniuz postea non teneat. **Rñ.** Glo. in dicto. c. p̄stitutiōez. dicit qd votum est solennizatū in genere. Sed Lap. ab. vt refert He. in. d. c. p̄stitutiōez. dicit. hoc veruz quando is qui ingredit̄: vel vouet intendit in genere: nō autē in specie se certo loco et ordini obligare: quia tunc sec⁹ nam tñc si vellet posset etiam m̄rimoniū p̄trahere vel saltem si p̄traheret nō dirimeret post p̄tractuz. Et de hoc crederetur sibi fm̄ Job. an. de regula. c. consulti. et Sul. et Archi. vnde p̄clude qd si tempe emissi voti vel facte p̄fessionis: expressit vouēs vel p̄fitens de certo loco et ordine. stabitur expressioni si probetur. Ita qd si ibi esse non poterit: nec in specie: nec in genere ordini erit obligatus. et matrimonium contrahere poterit. et cōtractum tenebit. Si autem aliud non expressit: vel si expressit non p̄batur: stabitur dicto suo in foro anime: non autē in foro p̄tētiōis: nisi forte hoc iuraret delato sibi iuramento: et aliter p̄bari nō posset. vnde tñc nec contrahere poterit: et si p̄traxerit non tenebit. hec He. Et sic ex predictis patet qd p̄fessus expresse in religione mendicantium infra annum: si non intendat se obligare: nisi illi quam professus est: non tenetur nec illi quam professus est: nec alteri: sed libere potest redire ad seculum. Si vō intēdebat se obligare saltem vni in genere: sic non potest redire ad seculum. Si tamen contrahit fm̄ quosdam tenet matrimonium: quia tacita p̄fessio nō prohibetur in religionibus etiam mendicantium: vt in dicto. c. non solum. sed solum expressa. Igitur quando habentes potestatem incorporandi sunt passi vt tacite profiteretur: se obligauerunt illi: licet ipse ex beneficio iure non sit precise obligatus illis. Sed quando expresse professus est in religione mendicantium: non fuit qui posset eum recipere. contradicente dicto. c. non solum. ergo nō erit religiosus: cum nullum habeat monasterium sibi obligatum. Communiter tamen a docto. tenetur quando quis non se obligauit per talem p̄fessionem certo loco vel ordini: sed in genere sic. qd talis non potest contrahere matrimonium. et si cōtrahit: matrimonium est nullum. Et hoc idem videtur tenere Panoz. mita. in. c. qd in insulis. de regula. vbi dicit qd si papa aliter non prouiderit: ille nō tñc fuisset obligatus religioni in genere: s; etia; in specie. Et hoc videtur tutius.

An autem solus abbas sine consensu sui capituli possit aliquem recipere ad p̄fessionez? **Rñ.**

Panoz. in. c. ad apostolicam. de regula. dicit inspiciendam esse primo consuetudinem. vt dicit ter. in. c. si. de regula. li. vi. Sed vbi consuetudo cessaret. credit qd abbas debeat hoc facere cū consilio capli p id quod habetur in regula monachorum: vbi dicitur qd precipua debet abbas explicare cum consilio capituli. Sed negari nō potest qd creatio monachorum non sit quid precipuum. Et quo infertur qd de iure cōmuni non valet monachi creatio p abbatem facta sine consilio cōuentus. nam vbi requiritur a iure cōsiliū. nisi adhibeatur: actus est nullus. vt est tert. notabilis iuncta glo. in. c. nouit. de his que fi. a pla. fateor tamen qd non tenet abbas sequi consiliū eorum: sed satis est requirere et expectare responsum. de hoc vide s. Consiliū.

Sed dubitatur de ep̄o: an possit aliquem recipere ad p̄fessionem? **Rñ.** In noc. tenet qd sic: adeo qd iste erit verus religiosus: licet non intret monasterium: nec profiteatur certam religionem. sed poterit stare in domo priuata sub obediētia ep̄i. et ab eo p̄figetur certa regula: vel certus modus viuēdi Allegat. c. si vir. xxvi. q. ij. Secus dicit in alijs p̄latibus inferioribus. fatec tñ qd faciens p̄fessionē in manu alterius: aut qui se obligat ad intrandū religionem. nō tñ adhuc votum est solennizatū: sed simplex. Et cum his dictis cōiter transeunt doct. in. c. porrectum. de regula. vt notat Panoz. ibi. Sed. d. An. sentit qd cum recipit talis p̄fessio ab ep̄o: qd votum nō est solennizatū: adeo qd impediatur dirimat matrimonium post contractū p. c. vnicū. de voto. li. vi. qd placet Panoz. Item Panoz. mi. dicit se non videre qd iste sit verus religiosus: et putat qd omne votū dī simplex respectu dirimendi matrimonium post contractū: nisi p̄fessio fiat in aliqua de religionibus approbatis: vt in. d. c. vnicū. Nec videt qd illa possit fieri nisi ab abbate: et fratribus recipiatur. Nam solus ep̄s nō pōt quē incorporare alicui religioni inuitis fratribus. qd regula approbata p ecclesiā contradicit. vñ putat Panoz. qd in materia stricta appellatiōe religiosorū non venient isti qui p̄fessi sunt in manib; ep̄i tñ. hec Panoz. Et in p̄dicto casu debem; attendere. an iste qui facit p̄fessionē esset exemptus a iurisditiōe ep̄i. et tunc talis p̄fessio nō valeret. Secus si nō esset exemptus. qd tunc valeret: qd recipere ad p̄fessionē depēdet a p̄tate superioritatis nō a p̄tate clauū: vt notat He. in. d. c. cōstitutiōne.

An autē in actu p̄fessionis requiratur certa forma p̄fiteēdi. qua nō fuata corruat actus? **Rñ.** Panoz. in. d. c. porrectū. dicit qd lz in regula monachorum vel aliorū religiosorū ponatur certa forma circa p̄fessionis actū. tñ valet p̄fessio p quecūq; verba facta. nō seruata forma regulari. cū enī obligatio dirigatur in deū: defect; forme nō d; viciare actū. Sicut dicitur in exerciciatōne. nec de necessitate requiritur aliqua scriptura.

An autē p̄fessio possit fieri p pcuratorē? **He. q.** de facto accidit. Et cōcludendū videt qd sic. nā qui libet actus explicari pōt p pcuratorē: nisi exp̄sse sit a iure p̄hibitus: vt in. l. j. §. vsus. ff. de pcur. et in regula. pōt quis. in. vi. Sed hoc nullibi sp̄ aliter p̄

habet ergo rē. Minor ptz discurrendo dicta iura. ac. l. pomponius. ff. de pec. ac. c. qui ad agendum de pec. li. vi. vbi per glosas multi casus excipiunt. Inter quos noster casus minime reperit. Excipiunt tamen pñiam. quaz per se quisq; suscipere dz de pe. di. j. quem penitet. Idem de adulto qui baptizat. qui non potest constituere pcuratorem ad rñdendum p eo. sicut fit in parulis. s; debet per seipsum rñdere per tex. singularem in. c. cum p pñulis. de pse. di. iiii. Idem puto in omnib; sacris: maxime vbi impunitē character. q̄ quilibet xpian⁹ p seipsum suscipe dz.

An autē p̄fessio possit rata haberi. puta. Quis frater recepit aliquem ad p̄fessionem nō habens mandatum a superiore. An sufficiat ratibabitio ipsius superioris. Respond. d. Jo. anto. in. c. insinuante. qui de. vel vo. fm. d. Car. concludit q̄ sic. Idem tenet Astesii. li. j. ti. xi. et refert Inno. tenere extra de regula. ca. porrectum. q̄ de mandato abbat̄is: secularis clericus: vel laicus sufficeret. Et idem etiam esset si sine mandato: nomine tamen eius fecit et postea ratum habuit. Sed anteq̄ ratificet: votum solenne non erit: nec matrimoniū postea d̄ctum dirimit.

Et per predicta soluit̄ questio quotidiana. quidam religiosus induit quosdam iuvenes ad religionem: non habens licentiam recipiendi fratres ad ordinē. Num qd̄ predicti sint reinduendi a superiore. vel ab eo q̄ habet licentiam recipiendi ad religionem. An vo sufficiat ratibabitio superioris. Et dicendum videtur a simili q̄ sufficiat ratibabitio.

None. est consuetudo in aliquibus monasteriis q̄ non fiat aliqua p̄fessio. nisi q̄ in suo ingressu p̄mittit suo prelato obedientiam inter manus Respond. fm Directo. q̄ non dicit̄ expresse p̄fessus. extra de sta. mona. cum ad monasterium. Idem Guil. in Specu. licet Inno. dicat contrarium in ca. consuluit. qui de. vel vo. vbi dicit q̄ si talis renunciat. p̄nie voluntati. et omnia in voluntate abbatis committit: obedientia talis p̄ p̄fessione sufficeret. ij. q. j. nō dicatis. de hoc vide s. Impedimentum. iij. et dic vt ibi.

Quid dicemus de fratribus minoribus. quibus regula sua precipit. vt dicant volentibus ingredi eorum religionem: vt vendant omnia bona sua. et ea studeant pauperibus erogare. et per consequens renunciare seculo. Et sic omnino vt vitam mutant. quod videtur contra dictum ca. nō solum. Quidam dicunt q̄ dicta verba regule non sunt sic accipienda vt ex his volentes ingredi coguntur vel inducantur ad distributionem faciendam infra annum. al̄s locum haberent pene dict. ca. non solum. Sed vt eis ostendatur q̄ illud debent agere ante p̄fessionem omnino. si per p̄ñis p̄prio motu non fecerint. Posset tamen aliter dici q̄ dictum ca. non solum. loquitur de eo qui iam ingressus est religionem vt patet ibi. nec constitutum infra huiusmodi annum aliquatenus impedire. nam postq̄ ingressus est. nihil infra annum debet fieri de predictis. Secus credo ante ingres-

sum: vt tales possint induci ad distribuendū bona sua et ordinare facta sua. Et hoc intendit regula cum dicit. Dicant eis verbū sancti euangelij. q̄ vadant rē. et postea debent ingredi religionē. Et sic nulla est contrarietas inter regulam et dictū. c. non solum.

An autē in fine anni possint induci ad condendum testamentū. et disponendum de factis suis et rebus: Credo q̄ sic si bene inspiciatur mens. d. c. non solū. que mens et ratio cessant in fine anni: cū oīno ille si disponat velle permanere in ordine minorū: illud idē est executū.

None aliquis nonicius stetit i monasterio per sex mēses: deinde exiit et facto aliquo intervallo iterū redijt et stetit per alios sex menses: querit nūquid dicatur cōpleuisse annū: vt sic licite possit recipi ad p̄fessionem. Et hec questio habet dubitationem respectu mendicantiū. nam p̄fessus apud eos ante annum p̄bationis non obligatur eorum religioni: sed religioni in genere. vt in dicto. c. non solum. Et sic oritur dubiū: nūquid talis p̄fessus post annū sit obligatus eorum religioni? Rñ. Bar. bñ. vt refert Panor. in. c. ad apostolicā. de regula. disputauit et tenuit hoc sufficere. Et cum sequitur glo. in regula eum qui. de re. iuris in. vi. Nam videtur satisfactū iuri: ex quo stetit per annum. licet nō continuū. Et hanc opinionē sequitur Spe. in ti. de sta. regula. Sed Jo. de ligna. tenet contrariū quoniā intermissio temporis minuit aspiratē regule. nam certum est grauius esse abstinentiam dicere p̄ annum continuū q̄ per annū interpolatū: ergo nō perfecte expertus est illaz regulam. Item iura que faciūt mentionē de certo tempore: debēt intelligi de tempore p̄tinuo: quia regulariter omne tempus debet esse cōtinuū: vt notat glo. sup. Trica de va. et tē. p̄l. Et hanc opinionē Panor. putat veriorē: et ea apte tenet Bar. in. l. interdū. §. quotiēns. ff. de publi. per illum tex. Nam seruus dicit̄ ibi nonicius qui non stetit in v̄be p̄ annū p̄tinuū facit qd̄ notatur in. l. vbi fideiussor. ff. de solu. vbi format̄ questio notabilis. None. Statuto cauet̄ q̄ bannitus a. l. libris. s. possit impune offendi. nūquid bānitus pro. l. libris respectu vnus debiti et p̄ alijs. l. respectu alterius debiti possit impune offendi. Et concludit̄ ibi q̄ nō: q̄ ex quo sunt diuersa debita nō debent p̄iigi ad faciendū vnū totum. Et sic est ibi casus in quo. l. et. l. non faciūt. l. Ita videtur dicendū in materia n̄ra. naz p̄pter intermissionē temporis diuersificant̄ mores et opa hominū: vt in. l. si nō sortem. §. libertus. ff. de p̄di. inde. Et hec notabis: q̄ faciūt ad multa. Idē etiā dicendū si talis nonicius nunq̄ deposuisset habitum religionis. et quotidie ieiunasset. ex quo in illo intervallo non stetit sub iugo obedientie: quod est potissimum inter austeritates regule. Sed pot̄ stetit in spiritu libertatis. Et potuisset cōmittere multa mala.

Utrū nonicius possit eligi in prelaturā: Rñ. ad abbatiā: vel p̄laturam religionis eligi nō pot̄: nisi expresse p̄fessus. Ad episcopatū vo dūmodo al̄s sit idoneus eligi potest etiā nonicius. extra de elec.

et nullus. li. vi. Que autem sit ratio diversitatis inter expresse p[ro]fessum et tacite quo ad primu[m] casum. Dic fm Dir. q[ue] professus expresse facit p[ro]fessionem sed p[ro]fessio tacite fit a iure. extra de regula. vidua. et. c. i. eo. ti. li. vi. unde magis nobile est q[uo]d facit sibi homo q[uam] illud quod sibi fit. Sicut e[st] magis meum quod acquirō me opante q[uam] quod habeo ex alio. unde p[ro]fessio tacita est iuris. Et sic ab alio habita. p[ro]fessio v[er]o expresse est bonis: quā habet homo ex suo actu que habetur ex regula quam p[ro]fite[re]t. Et sic expresse p[ro]fessus potest eligere et eligi. Sed tacite p[ro]fessus potest eligere et non eligi. vt dicto. c. null[us]. r. c. indēnitantib[us]. de dec. li. vi.

¶ Vtrum novicius possit ordinari. Rñ. fm Ray. et Hof. nec primā tonsurā: nec aliquem minorem ordinem debet recipere.

¶ Vtrum novicius obligetur ad precepta regulę. Respondeo q[uod] non: nisi eo modo quo alij christiani.

Nuptie. Vtrum secūde nuptie sint benedicēde. Rñ. fm Panor. in. c. vir. extra eo. per tex. illū. q[uod] si alter ex conjugibus fuit al[ter] benedictus. non debent cōiunges de mōno benedicat. Et sic videt[ur] ar. optimū. q[uod] p[ri]m[us] al[ter] benedictus in primo matrimonio: cōmunicat benedictionē suā secūde vxori. unde tex. ibi dicit. q[uod] sunt bñdicti: licet alter eorū tñ fuerit benedict[us]: sicut in simili dicit de oleo benedicto r[ati]o. In cōtrarium tamē facit: quia maritus. licet cōmunicet vxori actiones suas: non tamen passionēs: sed v[er]ior ratio videtur q[uod] cuz ista bñdictio sit cōmunis marito et vxori: ex quo alter fuit benedictus. nō debet benedictio iterari: quia iterare[re]t in persona al[ter] benedicta.

¶ Quid autem si virgo ducit in vxorem a transiente ad secūdas nuptias. An tales nuptie debeant benedicat. Rñ. deo fm Panor. q[uod] nō. nisi subsit consuetudo quā papa scit et tolerat. Et hoc p[ro]cedit in sacramentalibus: vt ad inducendā consuetudinē requiratur tacitus p[re]sensus pape. In alijs secus vt dictum est s[uper]. Consuetudo. Idem tenet Dir. li. j. vbi dicit q[uod] nō obstat. si quis dicat q[uod] i dicto casu bñdictio cadit tñ super muliere: q[uia] quo ad hoc nō ad imparia indicantur: nec mulier sine viro benedicat. Immo benedicat p[ro]pter fragilitatē q[uod] viro copulatur. Ideo dicit. d. c. vir. siue vir siue mulier al[ter] accepit bñdictionē: nō debet bñdictio iterari. Cōmunis est em̄ vtriq[ue]: nec vnus sine altero eam recipere p[otes]t. Et ideo si alter eorū secūdo contrahat non dabit bñdictio: q[uia] caro bñdicta trahit ad se nō bñdictā vt sit tota sil' effecta p[er] carnis copulā. Sed de hoc dic vt dictū ē p[er] Panor.

¶ Quid si duo p[er]trahāt matrimoniu[m] et bñdicant ambo: deinde ante p[ro]summatū m[at]rimoniu[m] ferat diuortiu[m] p[ro]pter impedimētū p[ro]p[ri]etatis vel aliud canonicū et vterq[ue] ip[s]os p[ro]uolat ad secūda vota nū quid bñdictio dabit in istis secūdis nuptijs. dicit Hof. q[uod] nō: q[uia] bñdictio spūalis est tāte efficacie q[uod] semp[er] trāsit: nisi inueniat obicem p[er]trarie voluntatis. et de bap. maiores. etiā si p[er] r[ati]um vel locū fiat

benedictio. ergo semel recepta amitti non potest. et de diuor. quanto.

¶ Quid autem si duo ad secūda vota transierit qui tñ nunq[ue] fuerūt benedicti. Rñ. Dir. q[uod] tales poterūt benedicat: vt apparet ex p[re]dictis. q[uia] non est vis in bigamia s[ed] potius in benedictione ne iteret. Et vt habes sūmarie noticiam de p[re]dictis. dic q[uod] qñ secūde nuptie sunt secūde ex p[ar]te vtriusq[ue] vel ex p[ar]te mulieris tñ. nullo modo debent benedicat. si vterq[ue] vel saltem mulier al[ter] fuit benedicta. S[ed] qñ sunt secūde ex p[ar]te viri: tunc p[otes]t benedicat. q[uia] ali quo modo ibi fuit significatio. quia x[rist]e et si habeat vnā eccliam tñ: et sic vnā sponsam: h[ab]et tñ in vna ecclia plures p[er]sonas desponsatas. S[ed] anima non potest esse alterius sponsa q[uam] x[rist]i. Et ideo qñ nuptie sunt secūde tñ ex p[ar]te viri benedicunt. non autem quando sunt secūde ex p[ar]te mulieris p[ro]pter defectum sacramenti. Et hanc opinionem tenet Thomas. Et credo q[uod] p[ro]muniter fuit cui opi. p[re]sentit glo. in dicto ca. vir. dicens. q[uod] tales secūde nuptie benedicat possunt si hoc habeat p[ro]p[ri]etudo loci. Et iō in p[re]dictis tute possumus seq[ui] p[ro]p[ri]etudinem loci.

¶ Sacerdos benedicens secūdas nuptias suspēdit[ur] ab officio et beneficio et mittendus est ad sedem aplicam. Et fm communiter doct. ista pena non infligit ip[s]o facto. Et dicit Panomi. q[uod] hodie attentis circūstantijs et loci p[ro]p[ri]etudine. d[icitur] imponi pena arbitraria.

¶ Mulier nubens infra annum lugubriem infamiam non incurrit. vt et de secundis nuptijs. c. super. Et illico post mortem mariti soluit mulier a lege ipsius. unde in alio seculo non recognoscet se p[er] coniugib[us]. nec si resurgeret maritus esset amplius maritus suus. Et hoc nō obstante posset alteri nubere. d. c. sup.

¶ Vt un pene que apponunt per leges ciuiles mulieri transienti ad secūda vota sint correcte p[er] ius canonicum. Respond. Bart. in. l. si qua mulier. l. de secundis nuptijs. dicit. q[uod] pene que imponunt mulieri: q[uia] nubit nimis festinanter: sunt correcte. hoc est: q[uia] nubit infra annum luctus. s[ed] pene que imponunt. ideo quia nubit secūdo. iste non sunt correcte. Idem tenet Panomita. in ca. si. de secundis nuptijs. vbi dicit. q[uod] pene apposite favore filio[rum]. vt sunt ille que apponunt mulieri transienti ad secūdas nuptias non sunt sublata. q[uia] nō sunt apposite in odium ipsius matrimonij: s[ed] favore filio[rum].

Oblatio. An parochi anus ex p[re]cepto ecclie teneat sub aliq[ua] pena dieb[us] solēnib[us] dñicis facere oblationem suo p[ar]o[chi]o. Et an ad hoc possit cogi. Et v[er]i q[uod] sic. de p[re]s. di. j. omnis xpianus. iur' illud Exodi. Non apparebis in conspectu meo vacuus. hoc etiam tenet Hof. in sum. Idem Innoc. sup rubrica de parochijs. Et sic videt[ur] parochianos posse cogi ad oblationem: maxime si sacerdos est pauper. Sed contrarium arbitror. nec illa iura